

Sygn. akt **II AKa 37/14**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Olszewski
Sędziowie:	SA Andrzej Mania (spr.) SA Andrzej Wiśniewski
Protokolant:	st. sekr. sądowy Anita Jagielska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Jerzego Masierowskiego

po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2014 r. sprawy

S. K.

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 23 grudnia 2013 r., sygn. akt III K 203/13

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy, uznając apelację obrońcy skazanego za oczywiście bezzasadną,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. F. kwotę 147,60 (stu czterdziestu siedmiu i 60/100) złotych z VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

III. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt: **II AKa 37/14**

UZASADNIENIE

S. K. był skazany prawomocnie:

1. nakazem karnym Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 26 września 1996r., w sprawie IVK 1083/95, za czyn z art. 203§2 dk.k., popełniony z 22 na 23 lipca 1995r., na karę grzywny w kwocie 700 złotych,

2. wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 grudnia 2001r., w sprawie IIIK 224/01, utrzymanego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznania z dnia 07 marca 2002r. w sprawie II AKa 93/02, za czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k., popełniony z 15 na 16 marca 2001r., na karę 5 lat pozbawienia wolności,

3. wyrokiem Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 29 stycznia 2003r., w sprawie IIK 558/02, za czyn z art. 242 § 2 k.k., popełniony w okresie od 10.08.2002r. do 23.10.2002r., na karę 1 miesiąca pozbawienia wolności,

4. wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 9 sierpnia 2011r., w sprawie VIK 272/11, za czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełniony 20 kwietnia 2010r., na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby, której wykonanie zarządzono postanowieniem Sądu Rejonowego Szczecin Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 23 sierpnia 2012r. oraz karę grzywny w rozmiarze 20 stawek po 10 złotych każda, z zaliczeniem zatrzymania w dniach: 26.03.2011r. i 27.03.2011r.,

5. wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego Szczecin Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 13 grudnia 2012r., w sprawie VIK 617/12, za czyny z:

a. art. 279 § 1 k.k. popełniony 9 grudnia 2011r. i art. 279 § 1 k.k. popełniony od 27 sierpnia 2011r. do 3 września 2011r., za które na podstawie art. 91 § 1 k.k. orzeczono karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

b. art. 279 § 1 k.k. w zb. z art. 275 §1k.k. w zb. z art. 276 k.k. w zw. z art. 11§ 2 k.k. w zw. z art. 64 §1k.k., popełniony od 20 maja 2011r. do 22 maja 2011r., za który orzeczono karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

c. art. 275 § 1 k.k. popełniony 12 sierpnia 2011r., za który orzeczono karę 4 miesięcy pozbawienia wolności,

d. art. 288 § 1 k.k. popełniony od 18 września 2011r. do 19 września 2011r., za który orzeczono karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

i na podstawie art. 91 § 2 k.k. orzeczono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 23 grudnia 2013r., sygn. III K 203/13:

I. rozwiązał karę łączną orzeczoną wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 13 grudnia 2012r. w sprawie VIK 617/12,

II. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 §1k.k. połączył orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 09 sierpnia 2011r. w sprawie VIK 272/11 opisanym w punkcie 4 części wstępnej wyroku karę pozbawienia wolności oraz karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 13 grudnia 2012r. w sprawie VIK 617/12 za czyn opisany w punkcie 5 b części wstępnej wyroku i wymierzył skazanemu karę łączną w rozmiarze 1 (jednego) roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności,

III. na podstawie art. 91 § 2 k.k. za czyny opisane w opisane w punkcie 5 a, c, d części wstępnej wyroku zaocznego Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 13 grudnia 2012r. w sprawie VIK 617/12 wymierzył skazanemu karę łączną w rozmiarze 1 (jednego) roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności,

IV. na podstawie art. 572 k.p.k. w pozostałym zakresie postępowanie o wydanie wyroku łącznego wobec S. K. umarzył,

V. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej w punkcie II części dyspozytywnej wyroku kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności od 26.03.2011r. do 27.03.2011r., natomiast na poczet orzeczonej skazanemu kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej w punkcie III części dyspozytywnej wyroku zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia wolności w dniach 09.12.2011r. i 10.08.2012r., przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności jest równy jednemu dniowi kary pozbawienia wolności,

VI. na podstawie § 2 ust. 3 w zw. z § 14 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, przyznał od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. F. kwotę 147,60 (stu czterdziestu siedmiu złotych i sześćdziesięciu groszy), która obejmuje kwotę 27,60zł. (dwudziestu siedmiu złotych i sześćdziesięciu groszy) należnego 23% podatku VAT, z tytułu zwrotu kosztów obrony udzielonej skazanemu z urzędu,

VII. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił skazanego w całości od ponoszenia kosztów sądowych, którymi obciążył Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła obrońca oskarżonego. Zarzuciła:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia polegający na uznaniu, iż czyny pozostające w zbiegu realnym, popełnione zostały w skutek różnej motywacji, podczas gdy oba czyny popełnione zostały w celu osiągnięcia przez skazanego korzyści majątkowej, a zatem w wyniku jednakowej motywacji;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia polegający na uznaniu, iż czyny objęte wyrokiem z dnia 13 grudnia 2012r. wydanym w sprawie o sygn. akt VI K 617/12, co do których karę łączną Sąd ustalił na nowo, nie pozostają w bliskości czasowej, podczas gdy wszystkie te czyny popełnione zostały na przestrzeni pięciu miesięcy, z czego jeden w grudniu 2011r., a pozostałe w okresie od sierpnia do września 2011r. a nadto również w tym zakresie celem działania sprawcy było osiągnięcie korzyści majątkowej, a także wszystkie przedmiotowe czyny skierowane były przeciwko takiemu samemu dobru chronionemu prawem, tj. mieniu;

3. rażąca niewspółmierność kar łącznych orzeczonych skazanemu w punkcie II i III zaskarżonego wyroku;

Podnosząc powyższe skarżąca wniosła o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie, co do istoty sprawy poprzez:

a) połączenie kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 09 sierpnia 2011r. w sprawie VI K 272/11 opisanym w punkcie 4 części wstępnej wyroku oraz kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 13 grudnia 2012r. w sprawie VI K 617/12 za czyn opisany w punkcie 5b części wstępnej wyroku i orzeczenie kary łącznej w rozmiarze 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

b) wymierzenie skazanemu kary łącznej za czyny opisane w punkcie 5 a, c, d, części wstępnej wyroku zaocznego Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 13 grudnia 2012r. w sprawie VI K 617/12 w rozmiarze 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

2. przyznanie obrońcy kosztów nieopłaconej pomocy prawnej za postępowanie apelacyjne, gdyż nie zostały dotychczas uiszczone w żadnej części.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy skazanego jest oczywiście bezzasadna i jako taka na uwzględnienie nie zasługuje. Rażąca niewspółmierność kary, o jakiej mowa w art. 438 pkt 4 k.p.k. zachodzi bowiem jedynie wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, w rozważanym przypadku kary łącznej można przyjąć, iż zachodzi wyraźna różnica (dysproporcja) pomiędzy sumą kar zasadniczych i środków karnych, wymierzonych przez sąd I instancji, a dolegliwością jaką należałoby skazanemu wymierzyć w następstwie prawidłowego zastosowania sądowych reguł kształtowania kary łącznej. Wysokość zaś kary łącznej pozbawienia wolności ograniczona – tak w przypadku kary łącznej orzeczonej w punkcie II jak i w punkcie III części dyspozytywnej wyroku – granicami określonymi w art. 86 § 1 k.k. uzależniona jest od bliskości podmiotowej i przedmiotowej poszczególnych przestępstw, a także od zachowania się skazanego w zakładzie karnym, w którym przebywa, przy czym bliski podmiotowy i przedmiotowy związek między przestępstwami, czy też nawet podobieństwo tych przestępstw, nie są tak istotnymi przesłankami wymiaru kary łącznej, aby ograniczały czy też eliminowały którekolwiek z dyrektyw wymiaru kary zawarte w art. 53 k.k. (vide: wyrok składu siedmiu sędziów z dnia 6.07.1976r., sygn. VI KRN 144/76 – OSNPG 1976 z. 10, poz. 83). Kara łączna pozostaje wszak karą za całokształt przestępczej działalności, a jako zaś taka niewątpliwie winna być karą sprawiedliwą. Pisemne motywy zaskarżonego wyroku dowodzą zaś, iż sąd I instancji przytoczone wyżej przesłanki i okoliczności, należyście i szczegółowo rozważył i przydał im właściwe znaczenie. W

konsekwencji zaś tego, wbrew wywodom zawartym w apelacji obrońcy, prawidłowo ukształtował do skazanego obie orzeczone kary łączne pozbawienia wolności. Uwzględnił bowiem i dał temu rzeczowo wyraz na stronach od 4 do 7 uzasadnienia wyroku, z jednej strony związek podmiotowo – przedmiotowy, oraz czasowy zachodzący pomiędzy przestępstwami popełnionymi – w przypadku kary z punktu II części dyspozytywnej – w dniu 20 kwietnia 2010r. (art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.) oraz w dniach od 20 do 22 maja 2011r. (art. 279 § 1 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k., art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.), składającymi się na realny zbieg przestępstw oraz popełnionymi w przypadku kary łącznej z punktu III – w dniach 9.12.2011r. (art. 279 § 1 k.k.) i 12.08.2011r. (art. 275 § 1 k.k.), w okresach od 27.08. do 3.09.2011r. (art. 279 § 1 k.k.) oraz od 18 do 19.09.2011r. (art. 288 § 1 k.k.), z drugiej zaś opinię o skazanym za czas jego pobytu w zakładzie karnym. Tym samym kształtując do S. K. obie kary łączne pozbawienia wolności na poziomie 1 roku i 8 miesięcy, w sytuacji gdy najwyższa z kar jednostkowych wynosiła – w obu przypadkach – rok i 6 miesięcy, zaś kumulacja 2 lata i 4 miesięcy, sąd I instancji niewątpliwie w pełni uwzględnił dyrektywy sądowego wymiaru kary łącznej. W realiach sprawy obie orzeczone kary łączne jawią się bowiem jako kary wyważone i racjonalnie uzasadnione. Obecnie kara łączna, co słusznie zresztą zauważa sąd I instancji na stronie 7 uzasadnienia wyroku, nie musi wiązać się z poprawą sytuacji skazanego. Brak jest zatem jakichkolwiek rzeczowych powodów do zastosowania zasady absorpcji i orzeczenia kar łącznych w rozmiarze po roku i 6 miesięcy, jak tego domaga się obrońca. Nie można tu bowiem zapominać, a co szczegółowo sąd I instancji przywołuje na stronie 2 uzasadnienia wyroku, że skazany w zakładzie karnym do dnia 26 marca 2013r. opiniowany był negatywnie, zaś od tego czasu zachowuje się przeciętnie, niemniej jednak karę odbywa w systemie zwykłym, nie jest zatem zainteresowany swoją resocjalizacją. Nadto 20 maja 2013r. po przepracowaniu jednego dnia zrezygnował z dalszego zatrudnienia. W tych realiach nie bardzo można zrozumieć co skarżąca ma na myśli twierdząc, że zachowanie skazanego uległo zmianie na lepsze, a jego postawa świadczy o skuteczności procesu jego resocjalizacji.

Zważywszy, że sąd I instancji obie kary łączne ukształtował jedynie na poziomie o 2 miesiące powyżej dolnej granicy, a co powoduje, że o karze rażąco surowej nie sposób w ogóle mówić, pozbawione praktycznie merytorycznego znaczenia w sprawie pozostaje to, czy przestępstwa pozostające w zbiegu realny zostały popełnione, jak twierdzi obrońca, w wyniku tej samej motywacji, a mianowicie w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, czy też – jak twierdzi sąd I instancji na stronie 5 uzasadnienia wyroku – bez takiej motywacji. Podobnie to, czy dokonanie przestępstw objętych karą łączną pozbawienia wolności orzeczoną na podstawie art. 91 § 2 k.k., nastąpiło – jak twierdzi obrońca – „w okresie niespełna 5 miesięcy”, zatem w bliskości czasowej, czy też, jak twierdzi sąd na stronie 6 uzasadnienia wyroku „daty popełnienia tych czynów nie pozostają w bliskości czasowej”. To ostatnie ma zresztą charakter sporu li tylko semantycznego.

Nie bez znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie pozostaje przy tym fakt, iż ukształtowane przez Sąd Okręgowy w Szczecinie obie kary łączne pozbawienia wolności są karami niewątpliwie sprawiedliwymi, a jako zaś takie w sposób właściwy winny spełnić oczekiwane cele w zakresie prawidłowego kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa oraz cele wychowawcze i zapobiegawcze, które kara łączna winna osiągnąć w stosunku do skazanego. Powyższe w konsekwencji czyni apelację obrońcy skazanego oczywiście bezzasadną.

W tym stanie rzeczy, Sąd Apelacyjny, podzielając zasadność wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 23 grudnia 2013r., sygn. III K 37/14 i nie znajdując żadnych podstaw do uwzględnienia wywiedzionej apelacji, działając na podstawie art. 437 § 1 k.p.k., zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

O zwolnieniu skazanego S. K. od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze orzeczono na podstawie art. 634 k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k., natomiast o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym zgodnie z § 2 ust. 3, § 14 ust. 5 i § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348).